

Namens de opleiding willen wij jullie attenderen op je verantwoordelijkheden als student bij het gebruik van Generatieve Artificial Intelligence (GenAI) in verband met de daarbij gepaarde risico's.

Pas op welke gegevens je invoert in GenAI chatbots/programma's, in verband met de privacywetgeving. Lees onderstaande regels goed door:

Regels omtrent gebruik van generatieve AI door studenten

Generatieve AI (GenAI), zoals ChatGPT, Gemini of Perplexity, hebben een steeds grotere rol in de zorg, onderwijs en wetenschap. Het is daarom steeds relevanter om te weten wat je hiermee kan, wat de risico's zijn en wanneer je dit wel en niet moet en mag gebruiken. De Universiteit Utrecht hanteert richtlijnen voor het gebruik van GenAI door studenten in het onderwijs. Centraal hierin staat dat studenten gebruik mogen maken van GenAI als de cursuscoördinator/ examiner aangeeft dat dit mag. **Het is voor studenten nooit toegestaan, om werk dat volledig door GenAI ontwikkeld is, in te leveren als eigen werk. Als dit wel gebeurt, wordt dit beschouwd als fraude.** We raden je daarom aan om de OER van je opleiding te bekijken om te zien wat de consequenties zijn voor jou als student. Daarnaast adviseren we je om de volgende bronnen te gebruiken om je vaardigheden in het verantwoord gebruik van GenAI te verbeteren:

- GSLS E-learning over GenAI (<https://ulearning.uu.nl/enrol/index.php?id=1462>)
- E-learning over AI literacy van Universiteit Utrecht (komt medio augustus 2025 beschikbaar op: [Studenten - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#))
- AI-beleid van de Universiteit Utrecht ([Studenten - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#))

Als je vragen na het doorlezen van dit document hebt over hoe en wanneer je GenAI mag gebruiken, neem dan contact op met je docent of cursuscoördinator.

Het is belangrijk om rekening te houden met de beperkingen van GenAI. Bekijk hiervoor de richtlijnen en gedragscode omtrent GenAI: [Studenten - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#), [UU AI Ethische gedragscode - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#). Hieronder geven wij in het kort weer wat je als student wel of niet mag doen en wat er verplicht is ten aanzien van het gebruik van GenAI:

Wat je mag/kunt doen als student:

1. Gebruik GenAI als een hulpmiddel (buddy):

Je kunt GenAI gebruiken als buddy om het lesmateriaal te begrijpen te doorgronden, ideeën te genereren en feedback of suggesties te verkrijgen.

Voorbeeld:

In ChatGPT kun je vragen:

- *Kun je me verschillende suggesties geven voor onderzoeksvragen die ik kan gebruiken voor een artikel in [specifiek onderzoeksveld]?*
- *Kun je mij overhoren over de inhoud van [specifiek boek/artikel]?*

2. Het verbeteren van schrijfstijl en grammatica:

Je kunt GenAI gebruiken als grammatica check, vertalingstool en voor het verbeteren van je schrijfstijl. De volgende GenAI tools zijn hier met name relevant voor: DeepL, Wordtune, QuillBot, ChatGPT en Google Bard.

Voorbeeld:

In ChatGPT kun je vragen:

- *Geef me alsjeblieft feedback op mijn abstract gericht op zinstructuur en grammatica.*

3. Creëren van afbeeldingen:

Je kunt GenAI gebruiken bij het ontwerpen van afbeeldingen en geïllustreerde abstracts.

Voorbeeld:

In Microsoft Bing Image Creator kun je vragen:

- *Kun je me helpen bij het ontwerpen van (een visuele weergave voor) het voorblad van mijn thesis over Gezondheid?*

4. Coderen en Programmeren:

Het gebruik van GenAI bij het coderen mag alleen met toestemming van de cursuscoördinator/ examiner van de cursus. Het is bijvoorbeeld mogelijk om je programmeercode te laten controleren en optimaliseren door GenAI. Echter is het van belang dat je zelf in staat blijft om de output te interpreteren en te beoordelen of deze accuraat is.

Voorbeeld:

Met toestemming van je docent kun je ChatGPT vragen:

- *Kun je deze Python/R code checken voor fouten en een suggestie geven om dit te verbeteren?*

Wat je NIET mag/kunt doen:

1. Laat GenAI niet jouw gehele opdracht maken:

Oprachten/toetsen dienen jouw eigen kritisch denken en leerproces weer te geven. GenAI tools kunnen gebruikt worden als een hulp en ondersteunend middel, maar niet om dit proces te vervangen. Wanneer de leerdoelen van de opdracht/cursus bestaan uit het gebruik van GenAI is dit natuurlijk anders en geeft de cursuscoördinator aan wat je wel/niet moet en mag doen.

2. Gebruik geen GenAI zonder dit te vermelden:

GenAI mag niet de maker van jouw werk zijn, zonder dit te vermelden als bron. Dit is fraude en wordt niet getolereerd. In de OER vind je hier uitleg over in de paragraaf Toetsing: Fraude en Plagiaat. Lees de OER goed door met betrekking tot eventuele gevolgen van verkeerd gebruik.

3. Stop NOOIT gevoelige informatie in (slecht beveiligde) GenAI systemen:

Voorkom dat je gevoelige of persoonlijke informatie in een GenAI tool stopt waarvan je niet weet of en hoe de data beschermd zijn. In een onbeveiligd systeem moet je er rekening mee houden dat alle input gebruikt kan worden om programma's te trainen en antwoord te geven aan andere gebruikers. De meeste GenAI systemen zijn openbaar (al dan niet betaald), maar zijn dus geen zogenaamde stand-alone systemen. Dus **let heel goed op welke gegevens je invoert in GenAI-tools! Je mag dan ook nooit (ongepubliceerde) onderzoeksdata, patiëntgegevens en/of andere gevoelige (persoons)gegevens invoeren in een GenAI-tool.** Dit wordt beschouwd als een datalek.

Voor het bewaren van onderzoeksdata, patiëntgegevens en persoonsgegevens bestaan speciale protocollen die ervoor zorgen dat de data en gegevens zo veilig mogelijk worden bewaard. GenAI-tools bewaren alles wat je als prompt invoert, maar voldoen niet aan deze veiligheidsprotocollen. De ingevoerde data of gegevens kan op die manier op onbedoelde (en mogelijke openbare) plekken terechtkomen. Dit geldt ook als je bij de instellingen van de tool aangeeft dat de data niet mag worden opgeslagen/gebruikt. Dit is een schijnveiligheid, zelfs dan kan de data nog gebruikt worden wanneer je deze invoert. **Geef daarom nooit onderzoeksdata, patiëntgegevens of persoonsgegevens als prompt aan een GenAI-tool! Houd bij het gebruik van de GenAI-tools altijd rekening met de algemene gebruikscondities, zoals vastgelegd in het AI-beleid van de UU ([Gebruikscondities van AI-tools voor studenten - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#)). Daarnaast is het niet toegestaan om een account aan te maken bij een GenAI-tool met jouw UU-emailadres!**

In veel GenAI-systemen krijg je de optie om aan te geven of het model zich mag trainen op jouw ingevoerde data. Kies er altijd voor om dit uit te schakelen. Hoewel dit geen

volledige garantie biedt, verklein je hiermee het risico op ongewenst gebruik en bescherm je de privacy en data van de gebruiker beter.

4. Ga er niet vanuit dat GenAI het altijd juist heeft, maar wees heel kritisch:

Geloof niet blindelings wat er uit GenAI tools komt. Wees alert op AI-hallucinaties en selectieve antwoorden gebaseerd op beperkte data in de tools. Denk altijd zelf kritisch na en controleer de juistheid en relevantie van de output. Vooral op het gebied van goede en bestaande referenties gaat het nog wel eens mis en genereren programma's niet bestaande referenties. Wil je hier meer over weten en hoe je GenAI het beste gebruikt? Bekijk dan de E-Learnings.

5. Vertrouw niet alleen op GenAI in het studeren:

Vervang menselijke interactie en kritisch denken niet door GenAI. Het zou alleen je leerproces moeten aanvullen als hulpmiddel/tool.

Wat is verplicht om te doen bij het gebruik van GenAI:

1. Overweeg of GenAI de juiste tool is om te gebruiken:

Evalueer de mogelijkheden, beperkingen, ethische aspecten, verantwoord gebruik, inherente vooroordelen en gegevensbeveiliging van GenAI voordat je deze tools gebruikt. Nogmaals, deel dus nooit patiëntgegevens of onderzoeksdata in een GenAI-programma.

2. Evalueer de uitkomsten van GenAI kritisch:

Ga kritisch om met door AI gegenereerde tekst, waarbij je de reacties van de tool analyseert en erop reflecteert. GenAI kan hallucinaties veroorzaken. Dit zijn fantasierijke en onzinnige resultaten. De gegevens die worden gebruikt om deze tools te trainen zijn voornamelijk afkomstig van westerse internetbronnen, die niet alleen verouderd kunnen zijn, maar ook vooroordelen of foutieve informatie kunnen bevatten.

3. Erken en verwijs (correct) naar door GenAI-gegenereerd gebruik:

Het is absoluut noodzakelijk dat al het kunstmatig gegenereerde materiaal expliciet bekend wordt gemaakt. Indien je in jouw werk GenAI-tools gebruikt, moet je dit aan het begin of einde van je opdracht, project of geschreven stuk beschrijven (voetnoot), waarbij je duidelijk uitlegt hoe je de tool hebt gebruikt. Voeg volledige transcripties van prompts en antwoorden toe, samen met een uitleg van de rol van het hulpmiddel, in een bijlage of aanvullend materiaal.

Deze voetnoot en AI-disclosure statement zijn van cruciaal belang voor cursussen of opdrachten waarvoor geen specifieke GenAI-overeenkomst bestaat, waardoor transparantie wordt gewaarborgd en de academische integriteit wordt gehandhaafd. De

cursuscoördinator geeft aan hoe je een disclosure moet gebruiken bij een schriftelijke opdracht.

Voorbeeld:

- Voetnoot: Voor dit project heb ik gebruik gemaakt van [GenAI tool] om tekst te vertalen, ideeën te genereren en feedback te krijgen op mijn schrijfstijl. [Geef de verwijzing naar de tool]

Of

“In dit artikel/paper werd [GenAI-tool] gebruikt voor de volgende componenten: [Kies één of meer van de volgende onderdelen] brainstormen, plan van aanpak maken, zinnen genereren, studieontwerp, verbetering van tekst (grammatica/spelling/zinstructuur) of anders (bij anders, geef een beschrijving van het gebruik).”

4. Gebruik verplichte verwijzingen:

Voor alle inhoud die door GenAI is gegenereerd, zoals afbeeldingen, is het correct citeren en verwijzen verplicht. Het volledige transcript van de aanwijzingen en antwoorden moet worden opgenomen in een bijlage of ander aanvullend materiaal.

Voorbeeld verwijzing (Engels):

- Author of AI model used. (year of AI model used), name of AI model used (version of AI model used) [Type or description of AI model used]. Web address of AI model used.

- OpenAI. (2022). ChatGPT (Dec 20 version) [Large language model]. chat.openai.com/

Heb je nog vragen over dit onderwerp, neem contact op met gnk-beleidsmedewerkers@umcutrecht.nl